

Ministerul Administrației și Internelor

Ordin nr. 28 din 26/03/2009

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 580 din 20/08/2009

pentru aprobarea Dispozițiilor generale de apărare împotriva incendiilor la obiective de cult

Nr. 28/2.338

Ministerul Administrației și Internelor
Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național

Având în vedere prevederile art. 17 alin. (2) din Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, cu modificările ulterioare, ale art. 11 lit. c) din Regulamentul de organizare și funcționare al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.490/2004, cu modificările ulterioare, precum și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.016/2004 privind măsurile pentru organizarea și realizarea schimbului de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice, precum și al regulilor referitoare la serviciile societății informaționale între România și statele membre ale Uniunii Europene, precum și Comisia Europeană, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările ulterioare, și ale art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 9/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, cu modificările ulterioare,

viceprim-ministrul, ministrul administrației și internelor, și ministrul culturii, cultelor și patrimoniului național emit prezentul ordin.

Art. 1. - Se aprobă Dispozițiile generale de apărare împotriva incendiilor la obiective de cult, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. - Prezentul ordin intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

*

Prezentul ordin a fost adoptat conform procedurii de notificare prevăzute de Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 204 din 21 iulie 1998, astfel cum a fost modificată de Directiva 98/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 217 din 5 august 1998, și de litera F din anexa la Directiva Consiliului 2006/96/CE din 20 noiembrie 2006 de adaptare a anumitor directive din domeniul liberei circulații a mărfurilor, având în vedere aderarea Bulgariei și a României, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) nr. L 363 din 20 decembrie 2006.

Viceprim-ministru, ministrul administrației și internelor,
Dan Nica

Ministrul culturii, cultelor și patrimoniului național,
Theodor Paleologu

ANEXĂ

DISPOZIȚII GENERALE
de apărare împotriva incendiilor la obiective de cult

CAPITOLUL I

Scop și domeniu de aplicare

Art. 1. - Dispozițiile generale de apărare împotriva incendiilor la obiective de cult, denumite în continuare dispoziții generale, au ca scop prevenirea și reducerea riscurilor de producere a incendiilor, asigurarea condițiilor pentru

limitarea propagării și dezvoltării acestora prin măsuri tehnice și organizatorice, protecția utilizatorilor, a forțelor care acționează la intervenție și a mediului împotriva efectelor incendiilor.

Art. 2. - (1) Dispozițiile generale se aplică tuturor obiectivelor din cadrul cultelor religioase recunoscute în România, indiferent de activitatea desfășurată, destinația sau amplasarea construcțiilor aparținând acestora sau aflate în folosință, ansamblurilor mănăstirești, centrelor ecumenice, lăcașurilor de cult de toate tipurile, indiferent de locul unde funcționează, spațiilor de cazare pentru personalul propriu sau persoane din exterior, căminelor de îngrijire și cazare a persoanelor, muzeelor și colecțiilor având caracter religios, depozitelor de obiecte de valoare sau de carte rară, unităților de învățământ de toate nivelurile organizate, atelierelor de producție de toate tipurile sau în care se desfășoară activități de creație, posturilor de radio și televiziune, fondului forestier și agricol, anexelor gospodărești sau spațiilor de garare a autovehiculelor, precum și celorlalte tipuri de activități sau construcții specifice.

(2) Prezentele dispoziții completează cu prevederi specifice Normele generale de apărare împotriva incendiilor, aprobate prin Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 163/2007, și reglementările tehnice din domeniul apărării împotriva incendiilor aplicabile exploatarei construcțiilor și instalațiilor în toate spațiile obiectivelor de cult.

Art. 3. - (1) Prezentele dispoziții generale sunt aplicabile și obiectivelor de cult care funcționează în cadrul unităților structurilor din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, din sistemul penitenciar, din unități sanitare ori din cadrul altor categorii de obiective.

(2) La obiectivele de cult aparținând cultelor religioase recunoscute în România, care își desfășoară activitatea în străinătate, prezentele dispoziții au caracter de recomandare.

CAPITOLUL II

Organizarea și desfășurarea activității de apărare împotriva incendiilor

Art. 4. - (1) Șefii cultelor religioase recunoscute conform legii asigură, prin structurile de organizare centrală din subordine, îndeplinirea următoarelor obligații:

- a) urmăresc, cu prilejul activităților de control care se desfășoară la obiectivele de cult din teritoriu, păstrarea în siguranță a bunurilor imobile și mobile care constituie patrimoniul cultului, inclusiv din punctul de vedere al apărării împotriva incendiilor, precum și protecția utilizatorilor, potrivit prezentelor dispoziții generale;
- b) asigură condiții pentru difuzarea prezentelor dispoziții generale către toate obiectivele de cult din teritoriu;
- c) asigură participarea personalului cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor la instruire de specialitate sau la programe de pregătire ce se organizează la nivelul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, al altor instituții de specialitate ori în centre de formare autorizate, potrivit legii;
- d) asigură resursele financiare necesare activităților de apărare împotriva incendiilor, inclusiv pentru soluționarea neregulilor constatate la obiectivele de cult, de către personalul propriu desemnat ori de către inspectorii de prevenire din cadrul inspectoratelor pentru situații de urgență județene și al municipiului București;
- e) analizează, anual sau ori de câte ori situația o impune, eficiența activităților de apărare împotriva incendiilor la obiectivele de cult și incendiile produse, stabilind măsuri concrete pentru îmbunătățirea în perspectivă a acestei activități.

(2) Îndeplinirea obligațiilor stabilite prin lege în domeniul apărării împotriva incendiilor, precum și a celor prevăzute la alin. (1) se asigură prin personalul de specialitate numit la nivelul structurilor de organizare centrală și locală ale cultului pe care îl reprezintă.

Art. 5. - Persoanele cu atribuții de conducere de la nivelul structurilor de organizare locale ori regionale ale cultelor religioase recunoscute, conform legii, conducătorii de eparhii, ceilalți ierarhi, precum și asimilații au următoarele obligații principale:

- a) desemnează personalul cu atribuții de organizare, îndrumare și control pentru păstrarea în siguranță a bunurilor imobile și mobile, inclusiv din punctul de vedere al apărării împotriva incendiilor, precum și protecția utilizatorilor, prin urmărirea respectării prezentelor dispoziții generale;
- b) desemnează și comunică structurile de organizare centrală ale cultului persoanele din cadrul obiectivelor de cult ce funcționează în zona de competență propuse să participe la instruirile de specialitate sau la programele de pregătire ori de formare profesională ce se organizează la nivelul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, al altor instituții de specialitate ori în centre de formare autorizate, potrivit legii;
- c) asigură condiții pentru soluționarea neregulilor din punctul de vedere al apărării împotriva incendiilor constatate la obiectivele de cult, de către personalul propriu desemnat ori de către inspectorii de prevenire din cadrul inspectoratelor pentru situații de urgență județene și al municipiului București;
- d) furnizează, ierarhic, către structurile de organizare centrală ale cultului, datele și informațiile necesare în vederea analizării anuale a activității de apărare împotriva incendiilor la obiectivele de cult și privind incendiile produse în obiectivele de cult din competență.

Art. 6. - Personalul clerical și cel asimilat al cultelor recunoscute, care are atribuții de conducere la nivelul obiectivelor de cult, denumit în continuare persoană cu atribuții de conducere, are următoarele obligații principale:

a) stabilește, prin dispoziții scrise, responsabilitățile privind apărarea împotriva incendiilor în entitatea pe care o reprezintă;

b) actualizează dispozițiile prevăzute la lit. a) ori de câte ori este cazul și le aduce la cunoștința întregului personal, utilizatorilor, precum și altor persoane îndreptățit interesate, în părțile ce îi privesc;

c) asigură, potrivit prezentelor dispoziții generale, întocmirea instrucțiunilor de apărare împotriva incendiilor proprii obiectivului de cult și stabilește atribuțiile ce revin întregului personal pe locurile de muncă, care desfășoară activități permanente, ocazionale sau cu caracter sezonier;

d) desemnează o persoană cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, la nivelul obiectivului de cult;

e) permite desfășurarea activităților de muzeografie în cadrul obiectivului de cult numai de către personalul care deține competența necesară, obținută în urma absolvirii unui program de formare profesională în ocupații definite pe baza standardelor ocupaționale din acest domeniu;

f) stabilește planurile cuprinzând ordinea și prioritățile care trebuie avute în vedere la salvarea bunurilor/exponatelor de valoare din lăcașurile de cult, muzee, depozite, biblioteci, arhive, ateliere de restaurare-conservare, precum și altele similare, în situația producerii unor incendii; planurile au caracter confidențial, după caz, și se aduc la cunoștință exclusiv persoanelor cu atribuții privind punerea acestora în practică în caz de incendiu;

g) permite, în condițiile legii, executarea controalelor de prevenire la nivelul obiectivelor de cult, de către inspectorii de prevenire din cadrul inspectoratelor pentru situații de urgență județene și al municipiului București, prezintă documentele necesare și furnizează informațiile de interes solicitate;

h) aduce la cunoștința populației, cu prilejul manifestărilor religioase ce presupun mare afluență de participanți, regulile și măsurile ce trebuie respectate în domeniul apărării împotriva incendiilor, specifice comunității locale.

Art. 7. - Persoanele care își desfășoară activitatea în cadrul obiectivelor de cult au următoarele obligații principale:

a) să participe la activitățile de pregătire teoretică și practică în domeniul apărării împotriva incendiilor, organizate la nivelul obiectivului de cult;

b) să cunoască și să respecte regulile și măsurile de apărare împotriva incendiilor specifice tuturor activităților pe care le desfășoară în obiectivul de cult, care le-au fost aduse la cunoștință sub orice formă de către cei în drept;

c) să aducă la cunoștința persoanei cu atribuții de conducere orice defecțiune tehnică ori altă situație care poate constitui pericol de incendiu;

d) să acționeze, în cazul producerii unui incendiu, potrivit procedurilor stabilite la locul de desfășurare a activității, pentru salvarea persoanelor și bunurilor și stingerea operativă a acestuia.

Art. 8. - La solicitarea persoanelor menționate la art. 4, 5 și 6, autoritățile administrației publice locale sprijină asigurarea soluționării unor probleme prilejuite de organizarea manifestărilor religioase care presupun mare afluență de persoane, cum ar fi amenajarea locurilor de parcare, măsurile de pază, puncte de prim ajutor, distribuirea apei potabile, dirijarea circulației ori alte necesități justificare, pentru desfășurarea acestora în condiții de siguranță.

Art. 9. - (1) Dispozițiile scrise menționate la art. 6 lit. a), cuprinzând responsabilitățile și modul de organizare pentru apărarea împotriva incendiilor, se întocmesc la:

a) obiectivele de cult în cadrul cărora își desfășoară activitatea permanent, 24 de ore pe zi, un număr de 5 sau mai mult de 5 persoane, în afara persoanei cu atribuții de conducere;

b) obiectivele de cult înscrise în Lista patrimoniului mondial ori care sunt încadrate în categoria monumentelor istorice din grupa A - monumente istorice de valoare națională și universală sau din grupa B - monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local, indiferent de numărul de persoane care își desfășoară activitatea și programul stabilit.

(2) Prin dispozițiile scrise se stabilesc următoarele:

a) responsabilitățile personalului pe linia apărării împotriva incendiilor, ceea ce presupune organizarea controlului intern de prevenire a incendiilor, realizarea practică a sistemului operativ, permanent, de observare, alarmare, anunțare a incendiului de către personalul propriu și serviciile profesioniste sau voluntare pentru situații de urgență, de intervenție, precum și de alertare a forțelor ce intervin în cazul producerii unui asemenea eveniment;

b) reglementarea executării lucrărilor cu foc deschis și a fumatului;

c) stabilirea locurilor/spațiilor cu pericol de incendiu din cadrul obiectivului;

d) organizarea instruirii personalului, inclusiv având în vedere categoria specifică de vizitatori și de persoane din afara obiectivului, când acestea stau în obiectiv mai mult de 24 de ore;

e) înștiințarea vizitatorilor care stau mai puțin de 24 de ore în obiectiv asupra unor reguli specifice privind comportamentul preventiv în caz de incendiu.

(3) La unitățile de cult care nu se încadrează în prevederile alin. (1), documentele de apărare împotriva incendiilor se întocmesc de către persoana cu atribuții de conducere și se referă la:

a) stabilirea modului de organizare propriu și a responsabilităților personalului pe linia apărării împotriva incendiilor privind modalitățile de observare, alarmare, anunțare a producerii incendiului de către personalul propriu și serviciile profesioniste sau voluntare pentru situații de urgență, de intervenție, precum și de alertare a forțelor ce intervin în cazul producerii unui asemenea eveniment, stabilirea modului de evacuare a persoanelor adecvat categoriilor de utilizatori, precum personal propriu, persoane din afara unității ori care nu se pot evacua singure, salvarea bunurilor și a valorilor în ordinea importanței și adăpostirea acestora la locuri sigure;

b) instruirea privind executarea lucrărilor cu foc deschis și a fumatului;

c) organizarea instruirii personalului, inclusiv pentru categoria specifică de vizitatori și persoane din afara obiectivului, când acestea stau în obiectiv mai mult de 24 de ore;

d) prezentarea, pentru vizitatorii care stau în obiectiv mai puțin de 24 de ore, a unor reguli specifice obiectivului care să vizeze comportamentul preventiv.

Art. 10. - (1) Instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor proprii obiectivului de cult reprezintă setul de reguli și măsuri pe segmentul apărării împotriva incendiilor care definesc concret ansamblul tuturor activităților ce se desfășoară în entitate.

(2) Instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor se elaborează în situația în care la nivelul obiectivului de cult se desfășoară și o altă activitate din categoria celor enumerate la art. 2 alin. (1), în afară de cea specifică desfășurată în lăcașul de cult.

(3) Instrucțiunile se întocmesc explicit, utilizând un limbaj adecvat persoanelor care trebuie să le cunoască și să le aplice, și se referă strict la domeniul/domeniile de activitate, tipul/tipurile de construcții utilizate ori deținute sub orice formă, categoriile de utilizatori și alte condiții specifice, conținând referiri inclusiv la amplasarea obiectivelor, sursele de apă naturale, valorile păstrate în construcții, precum și concluziile din evenimente produse anterior în cadrul acestor categorii de clădiri.

(4) La întocmirea instrucțiunilor se au în vedere următoarele cerințe minimale:

a) includerea regulilor de prevenire a incendiilor și enumerarea mijloacelor de apărare împotriva incendiilor din dotarea sau echiparea construcțiilor;

b) stipularea modalităților practice în vederea evacuării utilizatorilor;

c) prevederea modalităților de salvare a obiectelor de valoare, în ordinea valorii și importanței lor, și asigurarea adăpostirii și pazei acestora, cu mențiunea necesității păstrării confidențialității datelor;

d) cuprinderea modalităților de intervenție adecvate pentru stingerea incendiului, în vederea reducerii pierderilor, necesare personalului de intervenție propriu și extern din unitatea de cult;

e) colaborarea cu serviciile profesioniste și voluntare pentru situații de urgență, precum și cu personalul din structurile teritoriale cu atribuții în domeniul culturii, cultelor și patrimoniului cultural național privind intervenția în cazul producerii de incendii.

Art. 11. - Persoana sau persoanele cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, desemnată(e) potrivit art. 4 alin. (2) și art. 6 lit. d), are(au) următoarele sarcini principale:

a) organizează, controlează și îndrumă activitatea de apărare împotriva incendiilor;

b) elaborează procedurile menționate la art. 7 lit. d) conform cărora personalul trebuie să acționeze în cazul producerii unui incendiu la locul de desfășurare a activității, în vederea salvării persoanelor și bunurilor și a stingerii operative a acestuia;

c) comunică operativ persoanei cu atribuții de conducere orice situație de pericol potențial de incendiu care se manifestă la nivelul obiectivului de cult;

d) urmărește/urmăresc permanent stadiul de realizare a măsurilor de apărare împotriva incendiilor stabilite în baza controalelor întreprinse de către autoritățile abilitate, potrivit legii;

e) asigură întocmirea planurilor de protecție împotriva incendiilor, respectiv pentru evacuarea persoanelor și a bunurilor, de depozitare și de intervenție și verifică periodic nivelul de cunoaștere a acestor planuri de către personalul care își desfășoară activitatea în cadrul obiectivului de cult;

f) stabilește/stabilesc necesarul de mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor și propune/propun persoanei cu atribuții de conducere alocarea de resurse financiare atât în vederea procurării acestor mijloace, cât și pentru menținerea funcționalității celor existente;

g) asigură instruirea periodică a personalului propriu și sprijină instruirea, în părțile ce le privesc, a persoanelor din categoria specifică a vizitatorilor și a persoanelor din afara unității privind cunoașterea și respectarea instrucțiunilor, regulilor și măsurilor de apărare împotriva incendiilor specifice exploatării obiectivelor de cult, inclusiv în ceea ce privește manifestările ce prilejuiesc mari afluențe de persoane, precum și marile sărbători religioase;

h) colaborează permanent cu structurile teritoriale cu atribuții în domeniul culturii, cultelor și patrimoniului cultural național, precum și cu serviciile pentru situații de urgență, pentru organizarea cu regularitate de exerciții de evacuare, salvare și stingere a incendiilor corelat particularităților obiectivului;

i) urmărește/urmăresc, cu prilejul instruirilor, aplicațiilor, exercițiilor, precum și al stingerii incendiilor, modul de intervenție, respectarea ordinii și priorităților la salvarea bunurilor/exponatelor de valoare din lăcașurile de cult, muzee, depozite, biblioteci, arhive, ateliere de restaurare-conservare, precum și altele similare, stabilite de persoanele cu atribuții de conducere.

Art. 12. - În cazul producerii unui incendiu, personalul care își desfășoară activitatea în cadrul obiectivelor de cult acționează de urgență pentru:

a) evacuarea tuturor utilizatorilor clădirii, precum și a bunurilor importante adăpostite, în ordinea stabilită conform art. 10 alin. (4) lit. c);

b) anunțarea incendiului la numărul de apel unic 112;

c) stingerea incendiului cu mijloacele de primă intervenție.

CAPITOLUL III

Reguli și măsuri specifice de prevenire a incendiilor
la exploatarea construcțiilor și spațiilor aferente
obiectivelor de cult

SECȚIUNEA 1

Categorii de construcții, spații și amenajări

Art. 13. - Într-un obiectiv de cult, ansamblu mănăstiresc, centru ecumenic ori altul similar pot exista următoarele categorii de construcții, spații și amenajări cu pericole ori riscuri potențiale de incendiu și pot fi administrate următoarele categorii de terenuri:

- a) lăcașuri de cult;
- b) colecții muzeale având caracter religios și ateliere de restaurare a obiectelor muzeale;
- c) biblioteci, săli de lectură, depozite de valori și carte rară/veche și arhive;
- d) spații de cazare pentru personalul propriu, inclusiv din unitățile de învățământ care funcționează în cadrul obiectivelor de cult;
- e) spații de cazare pentru persoane din exterior;
- f) spații destinate îngrijirii și cazării persoanelor vârstnice;
- g) spații destinate îngrijirii sănătății;
- h) spații destinate preparării și servirii mesei;
- i) spații în care se desfășoară activități de învățământ;
- j) ateliere de producție de diverse tipuri sau în care se desfășoară activități de creație, de pictură și tipărituri;
- k) spații destinate procesului de panificație;
- l) spații pentru fabricarea lumânărilor;
- m) spații comerciale;
- n) posturi și studiouri de radio și televiziune;
- o) centrale termice;
- p) spații de garare a autovehiculelor;
- q) depozite de combustibili lichizi ori solizi;
- r) fond forestier, pomicol, viticol, apicol, agricol și anexe gospodărești;
- s) adăposturi de animale și depozite de furaje;
- t) clădiri/spații cu destinații administrative;
- u) depozite și magazine;
- v) amenajări temporare.

SECȚIUNEA a 2-a

Obiective în care se desfășoară activități
ce presupun prezența publicului

Art. 14. - La utilizarea lăcașurilor de cult se asigură respectarea următoarelor măsuri:

- a) menținerea ușilor de pe căile de acces și evacuare în poziție deschis, în mod obligatoriu, pe timpul slujbelor religioase cu public numeros; în condițiile unui număr foarte mare de participanți se recomandă organizarea slujbelor religioase în aer liber;
- b) parcare autoturismelor persoanelor care participă la slujbele religioase cu public numeros, a atelajelor, autocarelor și microbuzelor se face astfel încât să nu se blocheze căile de acces pentru autospecialele de intervenție ale serviciilor pentru situații de urgență la un eventual incendiu;
- c) asigurarea supravegherii sobelor și a celorlalte mijloace de încălzire cu/fără acumulare de căldură, din construcții, pe tot timpul funcționării și întreruperea alimentării acestora înainte de începerea slujbelor religioase;
- d) amplasarea mijloacelor de încălzire la distanțe de siguranță față de elementele de construcție, decorurile sau mobilierul combustibile;
- e) asigurarea întreținerii corespunzătoare și verificării periodice a instalațiilor electrice, a sistemelor de încălzire utilizate, a aparatelor de preparat și încălzit hrană și a coșurilor de fum, precum și remedierea tuturor defecțiunilor constatate la acestea, de către personal autorizat;
- f) amenajarea de locuri speciale pentru depunerea lumânărilor aprinse, realizate din materiale incombustibile, respectiv având clasă de reacție la foc minim A2, precum beton, cărămidă, metal ori altele similare, în exteriorul lăcașului de cult și la distanțe de siguranță față de construcții, parări, vegetație, arbori și materiale combustibile; lumânăările aprinse se introduc în tăvi metalice umplute cu nisip sau cu apă, iar arderea acestora se supraveghează permanent;

g) evacuarea pe timpul desfășurării slujbelor religioase cu public numeros din interiorul lăcașului de cult a covoarelor, mochetelor, scaunelor și băncilor nefixate de pardoseală și care pot îngreuna evacuarea persoanelor în caz de incendiu, cu excepția celor care constituie obiecte de cult sau care se utilizează potrivit tradiției ori ritualurilor religioase;

h) amenajarea de arhive în lăcașurile de cult se face cu asigurarea măsurilor de protecție corespunzătoare în vederea limitării propagării incendiilor;

i) interzicerea amenajării de arhive, precum și depozitarea materialelor, registrelor, cărților, albumelor, lumânărilor, icoanelor, coroanelor, jerbelor în poduri, turnuri, balcoane, subsoluri, spații comerciale ori pe circulațiile interioare și scările din lăcașurile de cult;

j) persoanele care exercită funcția de preot sau orice altă funcție care presupune exercitarea atribuțiilor de preot recomandă participanților la activitățile de cult specifice sau la slujbele religioase măsuri principale pentru apărarea vieții și bunurilor împotriva incendiilor;

k) la efectuarea de amenajări temporare ce se utilizează la desfășurarea manifestărilor religioase cu public numeros se are în vedere neafectarea posibilităților de evacuare a persoanelor și amplasarea acestora la distanțe de siguranță de construcții;

l) la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat;

m) la terminarea activităților de cult specifice sau a slujbelor religioase, instalația electrică din aceste spații se deconectează de la sursele de alimentare, cu excepția iluminatului de siguranță și a circuitelor care alimentează sistemele și instalațiile de detectare, semnalizare și stingere a incendiilor și de protecție contra efracției.

Art. 15. - În sălile de expunere a colecțiilor muzeale având caracter religios, în atelierele de restaurare a obiectelor muzeale, precum și la activitățile de muzeografie se asigură respectarea următoarelor măsuri:

a) instalațiile electrice pentru iluminatul obiectelor expuse în vitrine, pe panouri ori pe postamente se realizează și se mențin în exploatare conform prevederilor normativelor tehnice de specialitate și proiectului de execuție;

b) standurile cu exponate se amplasează și se realizează în așa fel încât căile de evacuare și de circulație destinate publicului să fie permanent libere;

c) se evită gruparea de obiecte foarte valoroase într-o singură încăpere sau zonă a construcției, cu excepția situațiilor în care se asigură supravegherea permanentă cu personal sau protejarea spațiilor respective cu sisteme automate de detectare, semnalizare ori de stingere a incendiului;

d) circuitul vizitatorilor se marchează obligatoriu cu indicatoare corespunzătoare de tipul săgeților, începând cu ușa de intrare în sălile de expunere până la ieșirea din acestea, iar circulația vizitatorilor se face într-un singur sens, sub supravegherea personalului de specialitate instruit în acest scop;

e) se întocmesc și se afișează planurile de evacuare a vizitatorilor;

f) exponatele se evacuează, în caz de incendiu, potrivit planurilor stabilite la art. 6 lit. f), în ordinea valorii și importanței acestora, cu precizarea locurilor de depozitare, a personalului destinat pazei, supravegherii, manipulării, transportării, precum și a mijloacelor tehnice necesare; pentru obiectele voluminoase ce nu se pot evacua se prevăd prelate care, în caz de incendiu, se umezesc cu apă înainte de așezarea lor pe obiectele ce urmează a fi protejate de acțiunea focului;

g) se interzice accesul publicului pentru vizitarea sălilor de expunere pe durata efectuării lucrărilor de reamenajare a acestora;

h) gestionarea, supravegherea, conservarea, restaurarea, punerea în valoare a exponatelor, precum și activitățile de muzeografie se realizează de către personalul care deține aceste competențe, obținute în urma absolvirii unui program de formare profesională în ocupațiile definite pe baza standardelor ocupaționale din acest domeniu; pot presta aceste categorii de activități și persoanele din statele membre ale Uniunii Europene sau din cele membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb (EFTA) - părți ale înțelegerii privind Zona Economică Europeană, care au obținut recunoașterea calificării pentru exercitarea ocupațiilor respective;

i) se interzice utilizarea pentru încălzire a sobelor metalice sau a altor sisteme de încălzire cu flacără, fără acumulare de căldură, neomologate sau care prezintă suprafețe incandescente;

j) instalarea stelajelor și a vitrinelor pe care sunt expuse țesături, tapiserii, costume, cusături și alte materiale textile, precum și amplasarea exponatelor din materiale combustibile se face la distanță de cel puțin 1,00 m față de elementele instalațiilor de încălzire centrală și sobele cu acumulare de căldură;

k) cărțile, documentele prevăzute cu sigilii de ceară, cele scrise pe diverse pergamente, veșmintele, precum și alte obiecte similare se expun în vitrine având sisteme de iluminat electric din exterior, vitrinele fiind amplasate la distanțe de siguranță stabilite conform normelor de conservare față de sursele de căldură din vecinătate;

l) se interzice efectuarea lucrărilor de reproducere a textelor, facsimilelor, sigiliilor în sălile de expunere ale muzeului, aceste lucrări fiind permise numai în încăperi separate, amenajate adecvat cerințelor reglementărilor tehnice specifice, prevăzute cu instalații electrice corespunzătoare și dotate cu mobilierul necesar, de tipul meselor îmbrăcate cu tablă și al dulapurilor metalice pentru păstrarea substanțelor inflamabile sau toxice;

m) la efectuarea operațiunilor de curățare a pardoselilor din materiale combustibile, a dușumelei, parchetului și a altora similare cu lichide inflamabile și/sau ceară se întrerupe focul în sobe și se aerisesc încăperile, până la evacuarea totală a gazelor și uscarea pardoselii;

- n)** se interzice curățarea costumelor, stofelor, pielăriei cu substanțe inflamabile, în interiorul sălilor de expunere;
- o)** în interiorul atelierelor de restaurare se păstrează numai obiectele care sunt în faza de restaurare efectivă, evitând aglomerarea cu materiale care nu sunt strict necesare; vopselele și soluțiile inflamabile se păstrează în cantități cât mai mici, care să nu depășească necesarul pentru o zi de lucru;
- p)** în spațiul atelierelor de restaurare se menține permanent o curățenie desăvârșită, înlăturându-se cu ritmicitate toate deșeurile și scamele care pot iniția incendiul, iar fiarele de călcat se țin pe suporturi din materiale având clasă de reacție la foc minim A2, atât în timpul folosirii, cât și după scoaterea acestora din priză;
- q)** curățarea obiectelor-exponat din materiale textile cu substanțe inflamabile precum neofalină, benzină ori altele similare este admisă doar în încăperi în care nu există surse de foc deschis, asigurându-se aerisirea completă a încăperilor, iar lichidele folosite se introduc numai în cantitățile necesare pentru o zi de lucru;
- r)** cărpele îmbibate cu uleiuri, vopsele, lacuri, diluanți sau cu alte substanțe inflamabile, folosite la curățarea obiectelor- exponat, a pensulelor ori a altor instrumente de lucru, se strâng în cutii metalice închise care se evacuează la locuri sigure după terminarea zilei de lucru;
- s)** substanțele inflamabile sau toxice destinate activităților de conservare și restaurare se păstrează/depozitează în încăperi separate față de atelierelor de restaurare, cu respectarea cerințelor impuse prin fișele tehnice ale produselor respective;
- t)** la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat, cum ar fi deșeuri din hârtie, carton, textile, lemn și alte materiale combustibile;
- u)** la terminarea programului de lucru, instalația electrică din aceste spații se deconectează de la sursele de alimentare, cu excepția iluminatului de siguranță și a circuitelor care alimentează sistemele și instalațiile de detectare, semnalizare și stingere a incendiilor și de protecție contra efracției.

Art. 16. - La biblioteci, săli de lectură, depozite de valori și carte rară/veche și arhive se asigură respectarea următoarelor măsuri:

- a)** cărțile, cataloagele, manuscrisele, fișele, precum și documentele aflate pe suport electronic se depozitează în rafturi sau, după caz, în stive confecționate din materiale având clasă de reacție la foc minim A2 sau din lemn ignifugat ori protejat prin metode similare, în încăperi cu parametrii de mediu și nivel de performanță adecvate, astfel încât să fie ferite de foc;
- b)** între rafturile sau stivele de depozitare se asigură spații libere suficiente pentru accesul și evacuarea operativă în caz de necesitate;
- c)** în situația deținerii unor exemplare și/sau colecții cu valoare deosebită, unicate, cărți rare, cărți de patrimoniu, monede, bancnote, precum și a altor valori, se asigură măsuri speciale de protecție, potrivit reglementărilor tehnice, iar în caz de incendiu se are în vedere salvarea lor cu prioritate;
- d)** pentru protecția bunurilor de valoare, bibliotecile, depozitele de valori și carte rară/veche și arhivele se echipează cu sistemele, instalațiile și mijloacele tehnice corespunzătoare de apărare împotriva incendiilor, potrivit prezentelor dispoziții generale și reglementărilor tehnice, care se mențin în stare de funcționare pe toată durata exploatării construcțiilor;
- e)** sistemul de încălzire este de tip central, instalația electrică îngropată, iar corpurile de iluminat și tablourile electrice etanșe;
- f)** încăperile folosite în scopul păstrării și depozitării valorilor și cărților rare/vechi se separă față de restul construcției prin pereți rezistenți la foc REI 180 și planșee rezistente la foc REI 120, iar protecția golurilor se realizează cu uși rezistente la foc prevăzute cu dispozitive de închidere automată sau de autoînchidere, tip EI-120-C, care se mențin în stare permanentă de funcționare;
- g)** în situația în care încăperile folosite în scopul păstrării și depozitării valorilor și cărților rare/vechi sunt amplasate în construcții încadrate în categoria monumentelor istorice, prevederile menționate la lit. f) au caracter de recomandare, urmând a fi luate, de la caz la caz, numai măsuri alternative de îmbunătățire a securității la incendiu posibil de realizat, fără afectarea caracterului monumentului;
- h)** se interzice depozitarea valorilor, a obiectelor muzeale și a documentelor în clădiri și în încăperi situate în apropierea atelierelor de prelucrare a materialelor combustibile, a locurilor unde se lucrează cu foc deschis sau a depozitelor cu substanțe combustibile lichide;
- i)** pentru sistemele de încălzire și iluminat electric se asigură respectarea măsurilor prevăzute la art. 15, acordându-se atenție deosebită menținerii temperaturii în raport cu indicii de conservare specifici obiectelor muzeale;
- j)** prin amplasarea rafturilor în biblioteci, depozite de valori și arhive se asigură culoarele de acces, circulație și intervenție necesare, care în permanență trebuie să fie libere, interzicându-se cu desăvârșire aglomerarea obiectelor și a documentelor în rafturi sau aglomerarea de rafturi în depozite;
- k)** în interiorul depozitelor de valori sunt interzise cu desăvârșire fumatul și folosirea focului deschis, a lumânărilor, a lămpilor cu petrol sau gaz, a candelor și a altor dispozitive similare, precum și păstrarea lichidelor inflamabile;
- l)** la depozitele de valori se asigură cel puțin două căi de acces spre exterior, pentru evacuarea în siguranță a persoanelor și a materialelor adăpostite, iar în cazul păstrării fondului și colecțiilor de carte se utilizează rafturi confecționate din materiale având clasă de reacție la foc minim A2 sau din lemn ignifugat ori protejat prin metode similare, cu spații suficiente de acces atât între rafturi, cât și între rafturi și pereți;

- m)** în subsoluri, poduri, precum și în încăperi situate mai sus de nivelul parterului nu este admisă amplasarea depozitelor de valori, decât dacă sunt prevăzute astfel de spații prin proiect, cu amenajarea corespunzătoare;
- n)** se interzice accesul persoanelor neautorizate;
- o)** în sălile de lectură se interzic fumatul, utilizarea mijloacelor de iluminat cu flacără și a focului deschis, iar accesul persoanelor se limitează numeric, pentru evitarea supraaglomerării; elementele de mobilier aferente, precum mese și scaune, se amplasează menținând funcționale căile de circulație interioare, pentru a nu fi afectată evacuarea persoanelor în caz de incendiu;
- p)** la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat, cum ar fi deșeuri din hârtie, carton, textile, lemn și alte materiale combustibile;
- q)** la terminarea programului de lucru, instalația electrică din aceste spații se deconectează de la sursele de alimentare, cu excepția iluminatului de siguranță și a circuitelor care alimentează sistemele și instalațiile de detectare, semnalizare și stingere și de protecție contra efracției.

Art. 17. - La spațiile de cazare pentru personalul propriu, inclusiv din unitățile de învățământ care funcționează în cadrul obiectivelor de cult sau pentru persoane din exterior, amplasate în construcții tip chilii, în case de oaspeți, în cămine sau în altele similare se asigură respectarea următoarelor măsuri:

- a)** se menține în permanență practicabilitatea căilor de evacuare a persoanelor și a celor de acces pentru forțele de intervenție;
- b)** se interzice blocarea căilor de evacuare din construcții sau reducerea gabaritelor acestora prin depozitarea de materiale, elemente de mobilier, obiecte electrocasnice, aranjamente florale, combustibili solizi, recipiente având combustibili lichizi ori altele similare, precum și prin parcarea în mod necorespunzător a mijloacelor de transport și a autoturismelor în imediata vecinătate a ieșirilor spre exterior;
- c)** se interzic amplasarea pe căile de evacuare a ușilor false, a oglinzilor, a draperiilor și a altor decoruri ori elemente similare care pot deruta persoanele care se evacuează în cazul producerii unui incendiu, precum și amenajarea de boxe pentru depozitarea materialelor, alimentelor, combustibililor ori cu alte destinații sub rampele de scări;
- d)** în cazul amplasării, pe scările de pe căile de evacuare, a unor traverse ori covoare, acestea se fixează pe fiecare treaptă cu baghete metalice ori cu alte elemente specifice, astfel încât să se excludă posibilitatea de împiedicare a persoanelor pe timpul evacuării, în cazul producerii unui incendiu;
- e)** în scopul asigurării condițiilor pentru evacuarea persoanelor din asemenea spații, se marchează clar și vizibil și se iluminează, pe întreaga durată a întinericului, căile de evacuare, iar ușile amplasate pe acestea se prevăd cu sensul de deschidere spre exterior și se mențin în permanență descuiate;
- f)** sunt obligatorii asigurarea alarmării și anunțării, în caz de incendiu, a persoanelor cazate, cu mijloace adecvate tipului de utilizatori și dinainte stabilite și cunoscute de către aceștia, astfel încât să nu se producă panică, precum și menținerea permanență a funcționalității iluminatului de siguranță;
- g)** personalul obiectivului este instruit de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor asupra modului distinct, specific, în care se face alarmarea, anunțarea și orientarea persoanelor spre ieșiri, precum și privind coordonarea efectivă a evacuării persoanelor adăpostite, mai ales pentru turiști, vizitatori, persoane care nu se pot evacua singure, copii și bătrâni;
- h)** se interzic utilizarea, în asemenea spații, a mijloacelor de iluminat cu flacără de tipul lumânărilor, lămpilor cu petrol și a altora similare, cu excepția obiectivelor de cult amplasate în zone neelectrificate, precum și fumatul;
- i)** aprinderea candelor și lumânărilor este permisă doar pe durata cât persoanele cazate se află în camere; pe timpul de odihnă se permite utilizarea acestora doar în condițiile amplasării pe suporturi având clasă de reacție la foc minim A2 și aflate la distanțe de siguranță față de elemente care se pot aprinde ușor, precum perdele, draperii, cărți, mobilier, îmbrăcăminte, decoruri interioare din materiale combustibile;
- j)** în podurile clădirilor în care sunt amenajate spații de cazare nu se permite depozitarea materialelor combustibile și desfășurarea unor activități care pot pune în pericol viața persoanelor cazate, de tipul spălătoriilor, atelierelor, magaziiilor, afumătoriilor;
- k)** se asigură verificarea și curățarea periodică a sobelor și a coșurilor de evacuare a fumului, precum și remedierea operativă a defecțiunilor constatate la verificarea acestora;
- l)** se interzice utilizarea mijloacelor de încălzire improvizate; în situația utilizării în camere a mijloacelor de încălzit electrice, acestea se amplasează pe suporturi având clasă de reacție la foc minim A2 la distanțe de siguranță față de materialele și mobilierul din materiale combustibile și se mențin racordate la rețea doar pe durata cât se asigură supravegherea, fiind obligatorie scoaterea de sub tensiune înainte de începerea perioadelor de odihnă;
- m)** personalul propriu și persoanele cazate în spațiile destinate primirii oaspeților din incinta obiectivelor de cult se instruesc de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor pentru cunoașterea și respectarea regulilor de prevenire a incendiilor la exploatarea mijloacelor de încălzire și a instalațiilor electrice, privind sistemul existent de alarmare în caz de incendiu, evacuarea construcției în caz de incendiu, precum și cu privire la interdicția fumatului și a utilizării focului deschis;
- n)** în fiecare cameră se pun la dispoziția utilizatorilor informații clare scrise, inclusiv în limbi de circulație internațională, privind posibilitățile de alarmare, alertare, evacuare în caz de incendiu, precum și modul în care trebuie să se acționeze în caz de incendiu, adecvate tuturor categoriilor de utilizatori;

o) planul de evacuare se întocmește și se afișează conform normelor generale de apărare împotriva incendiilor.

Art. 18. - Informațiile care se pun la dispoziția persoanelor cazate trebuie să cuprindă cel puțin următoarele reguli privind comportarea în caz de incendiu produs în spațiul de cazare:

a) dacă incendiul este în cameră se procedează la părăsirea imediată a încăperii, acționarea butonului de semnalizare, dacă construcția este echipată cu astfel de sistem, și anunțarea personalului de la recepție sau a celui responsabil cu administrarea acestor spații;

b) pentru evacuarea de la nivelurile superioare ale clădirii se folosesc întotdeauna scările de evacuare menționate în planul de evacuare; nu se folosesc lifturile;

c) dacă incendiul nu este în propria cameră de cazare se procedează la părăsirea încăperii, dacă acest lucru poate fi făcut în siguranță; la părăsirea camerei de cazare se urmărește luarea cheii de la intrare pentru situația în care incendiul blochează calea de evacuare și utilizatorul trebuie să se întoarcă în cameră;

d) pentru a verifica dacă incendiul se manifestă pe coridor, se procedează la verificarea, cu dosul palmei, a temperaturii ușii de corespondență cu acesta; în situația în care ușa este rece, din poziția aplecat spre pardoseală cu umărul sprijinit de ușă se procedează la deschiderea acesteia cu atenție; se are în vedere că închiderea ușii trebuie să se facă imediat ce se constată că dincolo de aceasta sunt flăcări, iar parcurgerea distanței până la scara de evacuare, în situația în care coridorul este inundat cu fum, se realizează din poziția aplecat sau târâș, având în vedere că zona dinspre pardoseală este mai puțin afectată de fum;

e) în situația în care ușa este fierbinte, aceasta nu se deschide, ci se etanșează cu prosoape sau cearceafuri umede;

f) în cazul în care coridorul sau scările sunt impracticabile din cauza fumului, utilizatorii trebuie să rămână în cameră, cu menținerea închisă a ușii;

g) se procedează la anunțarea incendiului la numărul de apel unic 112.

Art. 19. - În cazul spațiilor de cazare care deservește grădinițele ori creșele, suplimentar față de prevederile art. 17 se au în vedere și următoarele măsuri:

a) spațiile de acest tip se amplasează exclusiv la parterul clădirilor, cât mai aproape de calea de evacuare;

b) amplasarea paturilor în dormitoare se face astfel încât să fie asigurate culoare de trecere pentru salvarea copiilor și evacuarea în caz de incendiu;

c) se asigură personal instruit și suficient, în raport cu numărul și vârsta copiilor, pentru supravegherea permanentă a dormitoarelor pe timpul cât copiii se odihnesc, atât pe durata zilei, cât și pe cea a nopții, și salvarea ori evacuarea acestora în eventualitatea producerii unui incendiu;

d) personalului de supraveghere i se repartizează nominal, concret și în detaliu responsabilitatea salvării și evacuării copiilor, astfel încât acesta să cunoască în ce sector acționează și care sunt copiii de a căror salvare răspunde;

e) se asigură, prin supravegherea permanentă, educația copiilor și măsuri tehnice, condiții pentru eliminarea completă a posibilității copiilor de a intra în contact direct cu elemente ale instalațiilor electrice, de joc cu focul deschis ori de acces în spații cu pericol de incendiu, precum bucătăriile, centralele termice, podurile, subsolurile, turnurile și alte asemenea locuri;

f) se asigură echiparea cu instalații de încălzire centrală, iar atunci când, din motive justificate, acest lucru nu este posibil, se pot utiliza sobe cu acumulare de căldură, executate cu ușițele de alimentare în exterior.

Art. 20. - La spațiile destinate îngrijirii și cazării persoanelor vârstnice și, respectiv, îngrijirii sănătății, suplimentar față de cerințele de la art. 17 se au în vedere și următoarele măsuri:

a) amplasarea încăperilor și a spațiilor destinate îngrijirii și cazării persoanelor, mai ales cele utilizate de persoane care nu se pot deplasa singure, se face de regulă la parterul clădirilor și cât mai aproape de calea de evacuare;

b) se asigură supravegherea periodică sau, după caz, permanentă a persoanelor în funcție de gradul de mobilitate, vârstă și starea de sănătate, astfel încât să se elimine posibilitățile de manifestare a unor cauze potențiale de incendiu ce pot fi determinate de acestea, precum lăsarea la îndemână a unor obiecte ori materiale care facilitează aprinderea focului de tipul chibrituri și brichete, a mijloacelor de încălzire ori a altor aparate electrice;

c) se asigură mijloace tehnice adecvate și facil de manevrat, amplasate în imediata vecinătate a paturilor, precum sonerii, dispozitive optice ori de alt tip, adecvate tuturor categoriilor de persoane cazate, prin care acestea, mai ales cele care nu se pot deplasa singure ori prezintă dizabilități, să poată anunța operativ personalului de supraveghere o situație deosebită constatată;

d) se asigură instruirea personalului de supraveghere asupra modalităților practice de asigurare a evacuării și salvării persoanelor care nu se pot evacua singure și dotarea cu mijloace tehnice specifice adecvate, în cantitățile necesare, precum cărucioare, târghi, pături, cârje, cadre pentru sprijin ori altele similare;

e) în funcție de gradul de mobilitate ori tipul de dizabilitate a persoanelor, este necesar ca modul de distribuire a acestora în saloane ori camere să fie echilibrat, astfel încât să poată permite personalului de supraveghere repartizat pe încăperi salvarea acestora în cel mai scurt timp posibil;

f) pentru spațiile în care se află persoane cu deficiențe de vedere se asigură marcarea direcției și sensului de evacuare prin pictogramă în relief corespunzătoare, amplasată pe perete la o înălțime de circa 120 cm față de pardoseală;

g) în vederea cunoașterii permanente, de către personalul medical sau de supraveghere, a posibilității de deplasare ori evacuare a persoanelor, se stabilește marcarea și montarea de etichete pe ușile camerelor și în dreptul paturilor.

Art. 21. - La spațiile destinate îngrijirii și cazării persoanelor vârstnice și, respectiv, îngrijirii sănătății, etichetele prevăzute la art. 20 lit. g) se marchează cu următoarele culori:

- a)** roșu: persoane care nu se pot evacua singure;
- b)** galben: persoane care necesită sprijin la evacuare;
- c)** verde: persoane care se pot evacua singure.

Art. 22. - La spațiile destinate preparării și servirii mesei de către personal propriu sau persoane din exterior, inclusiv în regim de asistați social, se asigură următoarele măsuri:

a) verificarea periodică a mijloacelor de preparat și încălzit hrană și remedierea de îndată a deficiențelor constatate, în așa fel încât să fie excluse scăpări de gaze ori scurgeri de lichide inflamabile;

b) evitarea pregătirii pe plită a diverselor preparate, dacă acestea pot prezenta pericol de incendiu prin prelingerea grăsimilor pe plită din tăvi sau din vase umplute peste limită ori manipularea necorespunzătoare a acestora;

c) mijloacele de preparat și încălzit hrană și grătarele pentru fript se prevăd cu hote având site de protecție;

d) hotele și tubulaturile de ventilare aferente acestora, grătarele pentru fript, cuptoarele pentru copt și cotloanele se curăță și se degresează săptămânal și ori de câte ori este nevoie, interzicându-se cu desăvârșire curățarea acestora prin ardere;

e) amenajarea sălilor pentru servirea mesei se face cu menținerea spațiilor de siguranță între elementele de mobilier specifice astfel încât să fie asigurate circulațiile interioare, marcarea căilor de evacuare, iar pentru ușile amplasate pe căile de evacuare se asigură sensul de deschidere spre exterior, precum și menținerea descuiată a acestora pe întreaga durată cât sunt prezente persoane în sală;

f) se interzic amplasarea, pe căile de evacuare, a unor obiecte care pot îngreuna evacuarea în caz de incendiu, precum aranjamente florale, draperii, cuiere, oglinzi ori alte elemente de mobilier, precum și existența unor praguri și a unor covoare ori mochete nefixate pe pardoseală;

g) la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat;

h) la terminarea programului de lucru în aceste categorii de spații se asigură obligatoriu întreruperea alimentării cu energie electrică și gaze, oprirea mașinilor, utilajelor, aparatelor, dispozitivelor, verificarea închiderii tuturor robinetelor de gaz de pe conducte și recipiente, evacuarea deșeurilor rezultate în urma desfășurării activității și efectuarea curățeniei la locul de muncă, stingerea luminilor, încuierea și predarea cheilor la locurile stabilite de persoanele cu atribuții de conducere;

i) se afișează instrucțiuni specifice privind modul de operare și manevrare a sistemelor, instalațiilor și utilajelor menționate la lit. h), a echipamentelor de preparare a hranei și a instalațiilor și mijloacelor specifice de stingere a incendiilor, îndeosebi a celor datorate uleiurilor și grăsimilor.

Art. 23. - La exploatarea spațiilor în care se desfășoară activități de învățământ de toate gradele, în institute de învățământ superior, academii, seminare teologice, precum și în altele similare se asigură următoarele măsuri:

a) în sălile de clasă sau de cursuri nu se admite accesul unui număr mai mare de persoane decât cel stabilit;

b) se interzic fumatul și utilizarea focului deschis în astfel de spații, precum și iluminarea cu flacără deschisă ori prin intermediul lumânărilor, chibriturilor, faclelor ori al altor mijloace similare;

c) atunci când în procesul de învățământ sunt necesare și se utilizează obiecte specifice de cult care presupun prezența focului deschis sau a substanțelor incandescente, precum lumânări, cădelnițe ori alte obiecte similare, se asigură măsurile de apărare împotriva incendiilor de către cadrele didactice și personalul implicat, prin menținerea acestor obiecte la distanțe de siguranță față de orice element combustibil precum mobilier, covoare, mochete, draperii, perdele, obiecte de îmbrăcăminte, cărți sau alte materiale combustibile;

d) în activitățile de învățământ se acordă atenție deosebită transmiterii către elevi, studenți ori alți participanți la procesul educațional a tuturor regulilor de apărare împotriva incendiilor care trebuie respectate la utilizarea acestor categorii de mijloace și obiecte de cult ce presupun utilizarea focului deschis;

e) în sălile și încăperile în care încălzirea se face cu sobe, alimentarea cu combustibil a acestora se întrerupe înainte de accesul utilizatorilor în interiorul lor;

f) covoarele, mochetele, preșurile utilizate în aceste spații, pe holuri, coridoare, culoare și scări se fixează pe pardoseală, pentru a nu împiedica evacuarea utilizatorilor în caz de incendiu;

g) la amplasarea mobilierului în aceste categorii de săli și încăperi se asigură culoare de circulație corespunzător direcționate, iar în condițiile în care capacitatea sălilor depășește 20 de persoane, scaunele și băncile se fixează de pardoseală;

h) se interzice amplasarea meselor, scaunelor, băncilor, fișetelor sau a altui mobilier în apropierea ușilor de evacuare sau pe circulațiile, holurile, culoarele care constituie căi de evacuare în caz de incendiu;

i) se întocmesc și se afișează, la loc vizibil, planurile de evacuare a persoanelor.

Art. 24. - La exploatarea spațiilor în care funcționează grădinițe și creșe, suplimentar față de cerințele prevăzute la art. 19 și 23, se au în vedere și următoarele:

- a) se asigură atât măsuri de supraveghere permanentă, cât și condiții tehnice pentru eliminarea posibilității accesului copiilor în alte spații decât cele special destinate procesului de învățământ, precum cele în care se prepară hrana, în depozite, magazii, poduri, subsoluri tehnice, pivnițe ori în alte spații și locuri în care aceștia ar putea provoca incendii;
- b) se interzic fumatul și utilizarea focului deschis de către personalul cu atribuții de educator și cel de supraveghere în astfel de încăperi sau în cele alăturate, precum și iluminarea cu flacără deschisă în poduri, arhive, magazii, alte încăperi, spații și locuri cu risc de incendiu din construcțiile în care acestea sunt amplasate;
- c) personalul cu atribuții de educator urmărește ca prin procesul didactic să comunice copiilor regulile elementare privind apărarea împotriva incendiilor și modul de evacuare a sălilor de clasă, a dormitoarelor și a celorlalte spații utilizate, în cazul producerii unui incendiu, și să asigure însușirea acestora de către copii.

SECȚIUNEA a 3-a

Obiective în care se desfășoară activități productive sau de creație

Art. 25. - În atelierele de prelucrare primară și superioară a lemnului se asigură următoarele măsuri:

- a) instalațiile electrice de forță și iluminat trebuie să corespundă mediului de lucru în care sunt amplasate, caracterizat de prezența particulelor de praf și, respectiv, a pericolului de explozie, iar verificarea, exploatarea și întreținerea acestora se fac numai de personal autorizat, în condițiile legii;
 - b) încălzirea atelierelor de prelucrare a lemnului se asigură cu instalații de încălzire centrală, iar atunci când, din motive justificate, acest lucru nu este posibil, la atelierele cu suprafețe de maximum 300 m² se pot utiliza sobe cu acumulare de căldură, executate cu ușițele de alimentare în exterior;
 - c) se interzice utilizarea sobelor fără acumulare de căldură, a celor metalice, a radiatoarelor electrice sau a oricăror sisteme de încălzire care prezintă suprafețe incandescente;
 - d) se interzic așezarea și uscarea materialelor combustibile pe sobe sau pe corpuri de încălzire;
 - e) se admite introducerea materialului lemnos în ateliere numai în cantitățile strict necesare desfășurării procesului de producție pentru un schimb de lucru, iar stivuirea acestuia se face ordonat, astfel încât să nu afecteze utilizarea corespunzătoare a căilor de evacuare a persoanelor;
 - f) se interzice acumularea deșeurilor în ateliere, mai ales în apropierea elementelor componente ale utilajelor precum motoare electrice de acționare, lagăre calde, conductoare electrice, corpuri de încălzire ori conducte aferente ale acestora;
 - g) deșeurile exhaustabile rezultate din procesul de fabricație se evacuează în mod continuu, prin instalațiile de transport pneumatic de exhaustare, iar praful de lemn rezultat din prelucrare se colectează și depozitează separat de celelalte deșeuri;
 - h) săptămânal, la terminarea lucrului se face curățenie generală, prin îndepărtarea prafului depus pe utilaje, motoare, aparate, corpuri de încălzire și iluminat, pereți, tavane, precum și alte elemente ale construcțiilor sau instalațiilor, evitându-se antrenarea și răspândirea norilor de praf în incintă;
 - i) se interzic fumatul și utilizarea focului deschis în atelierele de prelucrare a lemnului, iar păstrarea materialelor inflamabile sau explozive utilizate în procesul tehnologic se face numai în cantitățile necesare unui schimb de lucru;
 - j) se interzice exploatarea utilajelor în cazul neasigurării funcționării instalațiilor de exhaustare la parametrii proiectați;
 - k) se interzice lucrul la mașinile de șlefuit uscat sau la alte utilaje la care se poate produce electricitatea statică fără utilizarea echipamentului individual de protecție adecvat;
 - l) pentru evacuarea gazelor din atelierele de prelucrare superioară a lemnului se asigură un sistem de evacuare a aerului viciat și de introducere a aerului proaspăt, independent de ventilarea altor ateliere;
 - m) cârpele îmbibate cu uleiuri, vopsele, lacuri, diluanți etc., folosite în procesul de producție, pensulele ori alte instrumente se strâng în cutii metalice închise, care se evacuează la locuri sigure după terminarea zilei de lucru;
 - n) colectarea și evacuarea deșeurilor se fac periodic, conform instrucțiunilor de exploatare;
 - o) la terminarea programului de lucru, instalația electrică din aceste spații se deconectează de la sursele de alimentare, cu excepția iluminatului de siguranță și a circuitelor care alimentează sistemele și instalațiile de detectare, semnalizare și stingere a incendiilor;
 - p) carcasele utilajelor acționate electric trebuie prevăzute cu elemente de legare la pământ pentru scurgerea electricității statice.
- Art. 26.** - La ateliere de confecții, textile, țesătorii se asigură următoarele măsuri:
- a) instalația de iluminat din ateliere se realizează de tip etanș, asigurându-se înlăturarea zilnică a prafului de pe aceasta;
 - b) la amplasarea utilajelor specifice în ateliere și a elementelor de mobilier necesare, precum mese de croit, călcat, scaune, trebuie să fie asigurate culoarele de evacuare în caz de incendiu pentru personal;

c) mașinile de cusut și cele de țesut acționate electric, prizele, ștecherile și fișele de conectare se mențin în stare perfectă de funcționare, nefiind permise niciun fel de improvizatii, protejându-se totodată cablurile pentru evitarea deteriorărilor care pot conduce la scurtcircuite și electrocutări;

d) la terminarea programului de lucru sau când funcționarea mașinilor de cusut ori de țesut este întreruptă pentru o perioadă mai mare de timp, acestea se scot de sub tensiune;

e) toate deșeurile de materiale utilizate, precum pânză, stofă, lână, catifea, bumbac, vată, zegras etc. rezultate din activitatea productivă se strâng în coșuri sau în cutii și se evacuează din ateliere la sfârșitul programului de lucru, depozitându-se în locurile special amenajate pentru colectarea lor;

f) operațiile de curățare a produselor din materialele textile cu benzină, neofalină ori alte substanțe inflamabile se fac în aer liber sau în încăperi separate, ferite de orice sursă de foc, cu ventilație normală, naturală sau mecanică, numai la lumina zilei;

g) pe durata efectuării operațiilor de călcat, fiarele electrice de călcat se așază pe suporturi incombustibile, având clasă de reacție la foc minim A2, iar după folosire acestea se deconectează de la sursa de curent;

h) se interzice depozitarea materialelor utilizate în apropierea sistemelor de încălzire;

i) pentru utilajele care în timpul funcționării produc electricitate statică, se asigură legarea la instalația de împământare;

j) în situațiile în care în timpul lucrului apar slăbiri de mecanisme, frecări, ruperi și deformări ale pieselor componente, se asigură oprirea de îndată a funcționării utilajelor, până la remedierea deficiențelor;

k) se asigură curățarea tubulaturii de evacuare a scamelor de la mașini, acolo unde este prevăzută asemenea instalație, cel puțin o dată pe lună;

l) se asigură în mod sistematic curățarea atât a războaielor mecanice și manuale, cât și a încăperilor, iar instalația de ventilație se menține în funcționare pe toată durata cât războaiele sunt în lucru;

m) se asigură curățarea instalațiilor electrice montate aparent de scamele și praful rezultate din activitatea productivă, cel puțin o dată pe săptămână.

Art. 27. - În atelierele de prelucrări mecanice, inclusiv cele care presupun utilizarea focului deschis ori a sudării, se asigură următoarele măsuri:

a) pardoseala atelierelor de sudură și de tăiere a metalelor se realizează din materiale incombustibile, având clasa de reacție la foc minim A2(fl);

b) la prelucrarea metalelor la rece prin așchiere, se asigură adoptarea măsurilor astfel încât așchiile încinse să nu cadă în locurile unde se pot găsi materiale combustibile;

c) la controlul periodic al mașinilor și utilajelor sau la terminarea lucrului nu se folosesc, pentru iluminat, mijloace care utilizează flacăra deschisă, pentru aceste operațiuni utilizându-se lămpi portative;

d) se asigură înlăturarea, din imediata vecinătate a mașinilor și a utilajelor care produc scânteii în timpul lucrului, a oricăror materiale combustibile și se protejează corespunzător pardoselile din apropiere, prin placare ori acoperire cu materiale având clasa de reacție la foc minim A2(fl), de exemplu prin acoperire cu foi de tablă;

e) se interzice blocarea cu materiale sau cu unelte de lucru a căilor de evacuare, precum și a circulațiilor interioare dintre utilaje, iar la locurile de muncă se permite depozitarea materialelor numai în cantitățile strict necesare pentru o zi de lucru;

f) nu se permite depozitarea de materiale combustibile în încăperile destinate amplasării generatorului de acetilenă.

Art. 28. - La sudarea cu flacăra oxiacetilenică se asigură următoarele măsuri:

a) generatoarele de acetilenă transportabile se instalează în aer liber, în afara încăperii unde se sudează, ferite de razele soarelui, precum și de orice sursă cu foc deschis;

b) se asigură distanțe minime de siguranță de la generator și recipientul de oxigen până la flacăra de sudură sau la orice sursă de căldură cu peste 500°C de 10 m, iar de la generator la butelia de oxigen de 5 m;

c) utilizarea și supravegherea generatorului de acetilenă se asigură de personalul calificat în acest scop;

d) se opresc utilajele la care se lucrează cu flacăra sau care produc scânteii în timpul funcționării, pe durata cât este amplasat generatorul de acetilenă în încăpere;

e) se interzice instalarea generatoarelor de acetilenă transportabile în locuri unde există surse de căldură și foc deschis;

f) atelierele de sudură se dotează cu dispozitive de aprindere, vase cu apă rece curată pentru răcirea becului arzătorului în caz de supraîncălzire, precum și cu suporturi cu cârlig pentru agățarea arzătorului în timpul întreruperii lucrului;

g) se interzice introducerea ori păstrarea în atelierele de sudură și de tăiere a metalelor a recipientelor sau vaselor care conțin substanțe combustibile;

h) înainte de începerea și la terminarea lucrului se controlează arzătoarele aparatelor de sudură, pentru a se elimina orice posibilitate de manifestare a unor scăpări ca urmare a neînchiderii perfecte a robinetelor recipientelor de oxigen;

i) se asigură închiderea robinetelor recipientelor de oxigen și ale generatorului de acetilenă la întreruperi ale lucrului care depășesc 10 minute, iar dacă alimentarea cu oxigen, acetilenă sau alte gaze se face de la conducte, se închid robinetele de la punctele de distribuție;

j) se interzice lăsarea fără supraveghere a generatorului de acetilenă în stare încărcată, iar în situația întreruperii lucrului pe o perioadă mai mare de 8 ore se asigură evacuarea carburului din generator;

k) la aprinderea arzătorului de sudură sau de tăiere se deschide mai întâi robinetul pentru oxigen și apoi cel de acetilenă, după care se aprinde amestecul acetilenă - oxigen, iar la stingere se oprește mai întâi robinetul de gaze și apoi cel de oxigen;

l) la încărcarea și golirea generatoarelor de acetilenă trebuie respectate obligatoriu instrucțiunile de deservire elaborate de producător și datele caracteristice referitoare la cantitatea și calitatea încărcăturii de carbid, debitul orar și presiunea de regim a gazului, indicate pe placa de timbru;

m) se interzice încărcarea generatoarelor de acetilenă cu praf de carbid cu granulație mică;

n) generatorul de acetilenă se reîncarcă numai după descompunerea completă a carbidului, după îndepărtarea nămolului, spălarea și uscarea coșului de încărcare;

o) se interzice evacuarea nămolului și a resturilor descompuse de carbid în canalizare; nămolul de carbid scos din generatorul de acetilenă se evacuează din încăperea ritmic, în containerele destinate acestui scop și se depozitează într-o groapă amenajată și amplasată în locuri fără pericol de incendiu, la distanțe de siguranță de orice construcții, instalații și amenajări și unde să fie exclusă posibilitatea de a se face foc deschis de către diverse persoane;

p) încărcarea cu carbid și apă trebuie să se realizeze cât mai repede, pentru a se elimina posibilitatea de a se produce scăpări de gaze și pătrunderea aerului în generator;

q) după încărcarea cu carbid a generatorului de acetilenă, înainte de folosire, prima acetilenă produsă în acesta se evacuează în atmosferă;

r) pe durata exploatării generatoarelor de acetilenă se verifică, periodic, etanșeitarea întregii instalații, utilizându-se în acest scop o emulsie de apă cu săpun;

s) dacă se constată la aparatură o creștere prea rapidă a presiunii, neetanșeități, precum și scăpări de gaze, generatorul se oprește, întrerupându-se mai întâi alimentarea cu acetilenă, după care se evacuează nămolul, respectându-se măsurile de siguranță pentru aceste operații;

t) înainte de repararea generatorului de acetilenă, acesta se spală de trei ori cu apă, după care se usucă și se purjează cu gaze inerte;

u) la utilizarea generatoarelor de acetilenă pe timp de vară se iau măsuri de protejare împotriva încălzirii excesive, iar pe timp de iarnă se iau măsuri de protejare împotriva înghețului, avându-se în vedere că generatoarele de acetilenă înghețate se pot dezgheța numai cu apă caldă sau cu aburi, interzicându-se folosirea altor metode precum spargerea gheții ori folosirea focului;

v) transportul generatoarelor de acetilenă se efectuează numai în stare demontată și neîncărcată, doar după ce, în prealabil, au fost golite și curățate;

w) în cazul când se constată apariția unor șocuri produse la întoarcerea flăcării, se adoptă imediat măsuri privind închiderea robinetelor pentru acetilenă și oxigen, introducerea becului într-un vas cu apă rece curată, purjarea furtunului pentru acetilenă, desfundarea becului cu sârmă din metal moale sau schimbarea acestuia și se controlează dacă nivelul apei din supapa de siguranță este la înălțimea robinetului de control.

Art. 29. - La utilizarea recipientelor de oxigen se impune respectarea următoarelor măsuri principale:

a) se admit la utilizare numai recipiente cu oxigen care au capacele sigilate, scoaterea capacului și montarea reductorului de presiune la butelie fiind permise doar în momentul începerii lucrului;

b) se interzice folosirea sau depozitarea acestora în condiții în care se pot produce loviri, șocuri mecanice ori supraîncălziri;

c) recipientele-butelie încărcate se amplasează la distanță de cel puțin 1 m de corpurile, elementele și conductele de încălzire centrală, iar față de sobe sau alte surse de foc deschis și scânteii, la cel puțin 10 m distanță;

d) se interzice introducerea recipientelor-butelie ce conțin oxigen în încăperi în care se lucrează cu ulei sau grăsimi, acestea fiind deservite numai de către persoane cu echipament curat, fără pete de ulei sau de unsoare și cu mâinile curate;

e) pe durata depozitării și transportului acestora, buteliile se asigură cu inele de cauciuc, capace de protecție și se fixează, împotriva căderii, cu brățări speciale;

f) se interzice depozitarea buteliilor sub acțiunea directă a soarelui sau în locuri umede ori cu acțiune corozivă;

g) la lucrările de sudură de scurtă durată efectuate în aer liber, în exteriorul încăperilor, butelia de oxigen se așază în poziție verticală;

h) robinetele aferente buteliilor și reductoarelor de presiune se dezgheață cu cârpe curate, fără urme de ulei sau grăsimi și udate cu apă fierbinte sau cu săculeți de nisip încălzit, fiind interzisă utilizarea surselor de foc;

i) se interzice folosirea recipientelor fără reductoare de presiune ori utilizarea reductoarelor de presiune de la buteliile de gaze combustibile la cele de oxigen și invers;

j) în situația unor întreruperi mai îndelungate ale lucrului, reductoarele de presiune se păstrează sub cheie în locuri uscate, ferite de praf și izolate de substanțe uleioase sau grase.

Art. 30. - La depozitarea carbidului utilizat se asigură respectarea următoarelor măsuri principale:

a) depozitarea se realizează în spații ori încăperi separate față de ateliere, special amenajate și destinate acestui scop, iar butoaiile/recipientele metalice în care se păstrează carbidul se mențin închise ermetic, se depozitează în poziție verticală, cu capacul în sus și numai în încăperi uscate, bine ventilate și protejate împotriva pătrunderii umezelii și a apei;

b) elementele de tâmplărie ale încăperilor, precum uși, ferestre, se realizează astfel încât să fie eliminată posibilitatea pătrunderii apei și apariția scânteilor;

- c) pardoselile încăperilor sau platformelor amenajate pentru depozitarea butoaielor cu carbid se realizează cu 20 cm mai ridicate decât cota încăperilor vecine și cu 50 cm mai ridicate decât cota terenului;
- d) se interzice trecerea conductelor de apă, de canalizare sau de încălzire prin încăperea depozitului de carbid ori prin pereții sau planșeul acestora;
- e) se interzice depozitarea carbidului în subsoluri, demisoluri sau în zone inundabile, precum și în clădiri realizate din materiale combustibile;
- f) se interzic introducerea sau păstrarea, în încăperile destinate depozitării carbidului, a oricărui fel de lichid combustibil ori incombustibil, a buteliilor de gaze sub presiune și a altor materiale, precum și manipularea bruscă sau prin rostogolire a butoaielor de carbid, pentru transportul butoaielor utilizându-se cărucioare;
- g) pentru deschiderea butoaielor de carbid se utilizează numai scule din materiale neferoase și care să nu conțină cupru în aliaj mai mult de 65%, această operațiune efectuându-se în spațiul special amenajat pentru dezambalare și se deschide numai câte un singur butoi;
- h) butoaiile deschise care nu se pot proteja corespunzător, precum și cele avariate accidental se golesc imediat în alte ambalaje care se pot închide ermetic;
- i) se interzice utilizarea flăcărilor, a corpurilor incandescente, a mijloacelor ce pot produce scânteii, în apropierea depozitului de carbid.

Art. 31. - La pregătirea șarjei și topirea metalelor în atelierele de turnătorie se asigură următoarele măsuri:

- a) materialele pentru alcătuirea unei șarje, inclusiv combustibilul solid sau feroaliajele cu elemente de aliere, trebuie să fie uscate separat înainte de încărcare, întrucât introducerea acestora în stare umedă în cuptor poate produce explozii; din același motiv, la formarea unei șarje se evită contactul metalului lichid cu apa, cu materialele umede sau cu metalele reci, oxidate;
- b) pentru prevenirea exploziilor se îndepărtează, din încărcătura metalică ce urmează a se introduce în cuptor, recipientele și țevile închise;
- c) la pornirea cuptorului ori a cubiloului se asigură uscarea întregii căptușeli refractare, mai ales vatra, căptușeala creuzetului și antecreuzetului, deoarece aburul degajat de la o uscare insuficientă se poate disocia formând un amestec de hidrogen-oxigen explozibil;
- d) eventualele intervenții ori reparații la vatra și pereții cuptoarelor se efectuează cu mare grijă, pentru a preveni perforările în timpul elaborării șarjei;
- e) pornirea cubiloului cu cocs și gaz combustibil se face numai după ce a fost bine purjat, în scopul eliminării scăpărilor de gaze care pot provoca explozii; pentru a preveni explozia amestecului de dioxid de carbon și aer, în zona gurilor de vânt, vizoarele basculante trebuie să fie menținute în stare de funcționare pentru a putea fi deschise în timpul reparațiilor sau înaintea pornirii cubiloului;
- f) se curăță și se întreține periodic dispozitivul parascânteii, pentru a reține particulele incandescente care ar putea provoca incendii în zonele învecinate;
- g) la cuptoarele electrice, înainte de stabilirea contactului pentru punerea în funcțiune, se face un control amănunțit în vederea înlăturării scurtcircuitelor, infiltrațiilor de apă, gaze etc.;
- h) cuptoarele alimentate cu combustibil gazos se purjează, înainte de pornire, prin suflare puternică cu aer, pentru a se evacua amestecul exploziv format în urma eventualelor scăpări de gaze;
- i) spațiul din jurul cuptoarelor se menține uscat și acoperit cu un strat subțire de nisip, în vecinătatea acestora interzicându-se depozitarea materialelor combustibile care ar putea fi incendiate de particule incandescente ce sar la golirea metalului lichid sau a zgurii;
- j) sculele și rângile care intră în contact cu metalul topit se mențin bine uscate și încălzite pentru prevenirea eventualelor împrôșcări datorate vaporilor de apă;
- k) în cazul în care căptușeala refractară a unui cuptor s-a deteriorat, metalul topit poate ataca mantaua de oțel a cuptorului, fapt care se constată prin înroșirea și umflarea mantalei; pentru a preveni răbufnirea metalului topit în exterior, se oprește imediat funcționarea cuptorului, iar pentru răcire se poate folosi aerul comprimat sau apa pulverizată, interzicându-se stropirea cu jet de apă a peretelui cuptorului;
- l) în caz de obturare ori blocare a orificiului de evacuare din cuptor cu metal răcit, înlăturarea se realizează prin topirea cu oxigen; buteliile de oxigen trebuie să se afle în timpul acestei operații la o distanță de minimum 10 m față de cuptor; înainte de folosire se verifică reductorul, furtunul și țeava; pentru efectuarea operației de destupare a orificiului înfundat cu metal răcit, se deschide robinetul și numai după ce se simte curent de gaz se introduce țeava la locul respectiv, pentru a evita întoarcerea flăcării care creează pericol de explozii; la terminarea operației se închide întâi robinetul de acces al oxigenului, după care se retrage țeava din orificiul de evacuare, iar după folosire butelia de oxigen se îndepărtează de lângă cuptor în locuri care nu prezintă pericol de incendiu sau explozie.

Art. 32. - La turnarea metalelor în atelierele de turnătorie se asigură următoarele măsuri:

- a) pregătirea oalelor pentru turnare se face cu atenție, acestea trebuie să fie bine uscate pentru a evita împrôșcarea metalului la contactul cu pereții umezi;
- b) se verifică și se probează dispozitivele de prindere și de manevrare a oalelor de turnare;
- c) în fața oalei, precum și în celelalte părți unde se toarnă sau se transportă metalul topit, pardoseala se acoperă cu un strat de nisip uscat, iar ca măsură suplimentară de protecție contra stropilor de metal incandescent, în jurul oalei se montează apărători mobile sau paravane din materiale având clasă de reacție la foc minim A2;

d) este necesar ca umplerea cu metal topit a oalelor deschise să se facă până la maximum 7/8 din înălțimea lor, pentru a preveni revărsarea metalului pe timpul transportului, în același scop oalele prevăzându-se cu siguranțe de blocaj;

e) spațiul unde se execută turnarea în forme trebuie să fie bine uscat, iar în zona de turnare se interzice depozitarea modelelor de lemn sau a altor materiale combustibile, deoarece acestea pot fi incendiate de stropii de metal lichid, care sunt împrăștiați la turnare;

f) la turnarea în cochilie sau sub presiune, se verifică matrițele sau formele metalice înainte de operațiunea de turnare, în ceea ce privește buna funcționare și închiderea etanșă, eliberarea canalelor de aerisire de orice resturi și curățarea și încălzirea suprafețelor de lucru ale matrițelor care intră în contact cu metalul lichid, pentru evitarea exploziilor;

g) transportul pieselor turnate calde se face numai cu ajutorul containerelor metalice sau/și al transportoarelor cu plăci, interzicându-se depozitarea pieselor calde lângă materiale combustibile sau rezervoare conținând gaze sub presiune;

h) operațiunea de tăiere a maselotelor și culeelor cu flacără oxiacetilenică se organizează într-un spațiu în care nu sunt materiale combustibile care pot fi incendiate de metalul topit, împrăștiat la tăierea cu flacără;

i) transportul materialelor a căror temperatură depășește 90°C se efectuează numai cu utilaje special destinate, prin spații dinainte stabilite, indicate prin linii de marcaj;

j) oprirea cubilourilor în vederea refacerii zidăriei se face cu atenție, avându-se în vedere ca solul de sub cubilou să se niveleze și să se acopere cu un strat uscat de zgură sau nisip uzat de turnătorie, după care se procedează la deschiderea ușilor de evacuare, iar zgura incandescentă, restul de metal, scoarțele rezultate în timpul turnării să fie colectate și transportate numai în containere metalice.

Art. 33. - În caz de incendiu provocat de deversările de oțel topit se acționează astfel:

a) se utilizează, de regulă, apa sub formă de jeturi compacte, la debite mari, începând cu extremitățile spre mijloc, pe măsura formării crustei de metal, evitându-se împrășcarea apei pe suprafața metalului incandescent, care poate produce explozii prin disocierea apei;

b) se oprește funcționarea cuptoarelor, întrerupându-se alimentarea cu gaz ori curent electric;

c) se dirijează scurgerile de metal topit, prin jgheaburi, către oalele de turnare;

d) se creează diguri din nisip uscat pentru limitarea extinderii metalului topit;

e) se îndepărtează din zonă materialele combustibile, utilajele și alte mijloace mobile ce pot fi afectate de incendiu;

f) se acționează cu apă de răcire asupra construcțiilor, conductelor și utilajelor din zonă, pentru diminuarea efectului de radiație termică.

Art. 34. - La pregătirea formelor pentru turnare în atelierele de turnătorie se asigură următoarele măsuri:

a) permeabilitatea la gaze a amestecurilor de formare pe timpul solidificării metalului în formă, în scopul prevenirii formării de gaze ce pot provoca răbufniri sau explozii, cu respectarea tehnologiei operațiunilor de formare, în ceea ce privește executarea canalelor de aerisire;

b) se supraveghează îndeaproape modelele fuzibile, precum și toate operațiunile tehnologice în care ceara modelelor se află în contact direct cu surse calde, pentru evitarea oricărei posibilități de aprindere;

c) se respectă procesul tehnologic stabilit în cazul executării miezurilor în cutii calde, cu utilizarea rășinilor termoreactive sau termoplastice care prezintă pericol de incendiu sau explozie, prin degajare de aerosoli sau gaze inflamabile;

d) se interzice orice abatere de la rețeta stabilită calitativ sau cantitativ;

e) zonele în care se execută miezuri cu nisipuri peliculizate trebuie să fie izolate și prevăzute în mod obligatoriu cu sisteme de ventilare exhaustivă, cu admisie de aer și exhaustoare locale în stare de funcționare;

f) transportarea nisipului peliculizat se face în saci ermetici sau în containere închise;

g) la constatarea existenței unor depuneri de praf provenit din antrenarea particulelor de rășini utilizate sau de praf de cărbune, pe grinzi, forme sau alte suprafețe din atelier, se iau măsuri urgente de îndepărtare;

h) construcțiile metalice fixe în care se depozitează amestecuri de formare și miezuit peliculizate se leagă la priza de pământ, iar amplasarea acestora se face, pe cât posibil, în zonele mai ferite de căldură din turnătorie, cu temperaturi de maximum 40°C.

Art. 35. - La depozitele de modele se asigură următoarele măsuri:

a) modelele se păstrează ordonat, pe rafturi din materiale având clasa de reacție la foc minim A2 sau din lemn ignifugat ori protejat prin metode similare, evitându-se aglomerarea acestora și interzicându-se păstrarea oricăror altor materiale;

b) pentru asigurarea evacuării cu rapiditate a modelelor în caz de incendiu, se întocmesc planuri de evacuare, se mențin degajate căile de acces și se menține funcționarea normală a ușilor;

c) în încăperile în care se păstrează modelele se interzice executarea lucrărilor cu foc deschis, iar pe timpul cât se fac lucrări de reparații la instalațiile electrice sau de încălzire, modelele se evacuează din depozit, iar atunci când acest lucru nu este posibil, se stabilesc măsuri suplimentare pentru perioada cât se desfășoară asemenea lucrări, precum îndepărtarea modelelor din lemn și rășini, supravegherea permanentă, suplimentarea mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor, controlul riguros după terminarea lucrărilor;

d) ușile și ferestrele depozitului se mențin în poziția închis atât pe durata programului de lucru, cât și în afara acestuia;

e) se interzice accesul persoanelor neautorizate în depozitele de modele.

Art. 36. - În atelierelor de pictură se asigură următoarele măsuri:

a) la prepararea amestecurilor de diluanți și esență de terebentină, în componența cărora intră lichide combustibile în procesul de fabricare a produselor, se evită agitarea lichidelor pe timpul transportului sau folosirea unor ambalaje din materiale plastice;

b) la uscarea lemnului, a cartoanelor și a pânzelor imprimate cu vopsele este obligatorie menținerea unei distanțe de cel puțin 1 m față de surse de căldură;

c) pe mesele de lucru se admite păstrarea vopselelor și a soluțiilor inflamabile în cantități de maximum 100 ml, iar în spațiul atelierelor se păstrează numai obiectele care sunt în execuție, evitându-se astfel aglomerarea materialelor care nu sunt strict necesare;

d) cârpele îmbibate cu uleiuri, vopsele, lacuri ori diluanți, folosite la curățarea pensulelor, tablourilor, sculpturilor sau a altor piese, se strâng în cutii metalice închise, care se evacuează din ateliere după terminarea lucrului, iar ulterior se distrug potrivit reglementărilor specifice de protecție a mediului;

e) se asigură aerisirea periodică a atelierelor de pictură, pentru îndepărtarea oricăror lichide inflamabile sau urme de vapori care pot afecta căile respiratorii;

f) substanțele pentru vopsire se transportă numai în vase închise, iar după golire acestea se evacuează imediat din atelier în locuri speciale pentru spălare;

g) materialul lemnos pentru vopsire se stivuiește în mod ordonat, păstrându-se libere spațiile de circulație și evitându-se blocarea căilor de acces;

h) se interzic folosirea oricăror surse de foc, precum și fumatul în incinta atelierelor;

i) încălzirea atelierelor se asigură cu instalații de încălzire centrală, iar atunci când acest lucru nu este posibil, se permite utilizarea sobelor obișnuite cu acumulare de căldură, dar executate cu ușile de alimentare amplasate în exterior, în această situație asigurându-se supravegherea permanentă și nepermiterea supraalimentării cu combustibil, interzicându-se utilizarea în aceste spații a sobelor metalice și a radiatoarelor electrice.

Art. 37. - În încăperile în care se desfășoară operații de preparare a culorilor pentru pictură, pe bază de pigmenți de origine minerală precum oxizi de zinc, crom, fier, plumb, titan ori alți oxizi și ulei de in, se respectă următoarele măsuri:

a) pentru evitarea autoaprinderii, amestecurile de ulei de in cu pigmenți pe bază de crom, albastru de Prusia, albastru ultramarin și negru de fum se realizează cu respectarea rețetei și a tehnologiei stabilite, iar după aceea pot fi lăsate un timp mai îndelungat în starea lor de amestec;

b) negrul de fum folosit la prepararea culorilor de ulei și tempera se păstrează în locuri uscate și nu se depozitează împreună cu lichidele combustibile utilizate, precum benzină, ulei sau alți solvenți inflamabili;

c) oxizii metalici utilizați, precum oxidul de plumb, bioxidul de mangan, sau sărurile metalice folosite la prepararea uleiurilor sicative se adaugă în cantități cât mai mici sau prin frecarea prealabilă a acestora cu ulei.

Art. 38. - În atelierelor de fălțuire, pregătire coli, broșat fundamental, cartonaje și scoarțe legătorie, din cadrul tipografiilor, se asigură următoarele măsuri:

a) colectarea și evacuarea, în afara atelierelor, a deșeurilor rezultate în urma procesului tehnologic;

b) interzicerea așezării materialelor din hârtie, carton, precum și a soluțiilor inflamabile la mai puțin de 1,50 m față de orice surse de căldură și cazane de încălzit clei;

c) evitarea supraîncărcării motoarelor de la mașinile de ascuțit cuțite;

d) urmărirea respectării normelor tehnice de utilizare și deservire a generatoarelor de înaltă frecvență, precum și a mașinilor de uscat blocuri de cart;

e) interzicerea introducerii în mașinile de uscat cărți a unor materiale bune conducătoare de electricitate, care pot provoca scântei electrice și scurtcircuite;

f) curățarea zilnică de impurități a benzilor transportoare și a mașinilor de uscat și îndepărtarea prafului depus pe electrozii mașinilor de uscat și pe filtrul de aer al generatoarelor;

g) reșourile și rezistențele electrice neterminatate folosite la încălzirea cleiului și fiarelor de călcat se instalează pe suporturi incombustibile, având clasa de reacție la foc minim A2, și se amplasează la minimum 1,50 m față de orice material combustibil, iar acolo unde cleiul de lipit se prepară la flacără, această operație se execută în afara secțiilor de legătorie și cartonaje, în încăperi special amenajate;

h) folosirea solvenților, lacurilor și altor produse inflamabile se face în încăperi separate, lipsite de surse potențiale de incendiu și cu asigurarea ventilării spațiilor respective.

Art. 39. - În atelierelor de tipărituri se asigură următoarele măsuri:

a) echiparea punctelor sau a spațiilor de lucru amenajate pentru executarea operațiilor de prelucrare sau spălare prin utilizarea lichidelor combustibile de tipul solvenților volatili cu instalații mecanice locale de exhaustare, iar instalațiile electrice trebuie să corespundă mediului de lucru și riscului de incendiu;

b) funcționarea instalației de ventilare mecanică și exploatarea instalațiilor electrice în conformitate cu reglementările tehnice în spațiile în care se degajă vapori corozivi;

c) respectarea tehnologiei de tipărire și menținerea în ateliere a unei curățenii desăvârșite, evitându-se introducerea de materiale combustibile specifice precum hârtie, carton ori altele similare în cantități care depășesc necesarul pentru o zi de lucru;

- d) spălarea cu solvenți volatili a elementelor componente ale mașinilor și utilajelor se face numai în cutii metalice prevăzute cu capac, în locuri ferite de influența surselor de căldură, a focului și a instalațiilor electrice neprotejate corespunzător, aceste elemente curățându-se numai după ce mașinile s-au oprit și răcit;
- e) păstrarea solvenților volatili și a altor substanțe cu pericol de explozie se face numai în încăperi separate de spațiile de producție, realizate conform reglementărilor specifice;
- f) se admite introducerea solvenților volatili și a altor substanțe cu pericol de explozie în ateliere numai în cantități necesare unui schimb de lucru, aceste substanțe păstrându-se în vase metalice prevăzute cu capac.

SECȚIUNEA a 4-a

Obiective în care se desfășoară alte tipuri de activități

Art. 40. - În spațiile destinate procesului de panificație se asigură următoarele măsuri:

- a) se interzice folosirea instalațiilor de ardere improvizate sau defecte și fără verificarea potrivit instrucțiunilor de exploatare;
- b) se interzice lăsarea focului aprins la cuptoare fără supraveghere, iar personalul care își desfășoară activitatea se instruește de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor privind măsurile specifice la aprinderea și utilizarea instalațiilor de ardere de la cuptoare;
- c) înainte de aprinderea focului se verifică robinetele de combustibil, remediindu-se eventualele defecțiuni; dacă se constată că robinetele nu au fost închise complet, acestea se închid și se face aerisirea focarului sau a cuptorului timp de 10-15 minute;
- d) după aerisire, se aprinde torța, care se introduce în fața arzătorului, se pune în funcțiune ventilatorul, pentru injectoarele cu ventilator, se deschide robinetul de aer, pentru injectoarele cu ventilator central, după care se deschide robinetul de combustibil sau gaze, aplicând principiul "gaz pe flacără", iar apoi se reglează arderea până se obține o flacără fără fum; dacă se stinge flacără, se închide de urgență robinetul de combustibil sau gaze;
- e) se interzice depozitarea ambalajelor combustibile în apropierea surselor de căldură, distanța minimă admisă între aceste elemente fiind de 1 m.

Art. 41. - În spațiile pentru fabricarea lumânărilor se asigură următoarele măsuri:

- a) se interzice topirea sau înmuierea cerii, a parafinei ori a celorlalte materii prime utilizate în contact direct cu focul deschis; topirea sau înmuierea se execută numai introducând recipientul cu materia primă în baie de apă încălzită ori utilizând mijloace de încălzire bine izolate, astfel încât flacăra liberă să nu poată ajunge în contact cu gazele inflamabile degajate ori cu stropi de parafină;
- b) se asigură ventilarea permanentă, naturală sau mecanică, a spațiilor de producție;
- c) se interzic utilizarea uneltelor și obiectelor ude în contactul cu ceara, precum și introducerea la topit a materiei prime în stare udă;
- d) se asigură menținerea curățeniei la locurile de muncă și se îndepărtează ritmic toate depunerile de material topit și solidificat, precum și cele de substanțe grase de pe elementele instalațiilor de exhaustare;
- e) se interzice păstrarea de materie primă specifică, în încăperea unde se topește parafina sau ceara, în cantități mai mari decât necesarul activității unui schimb de lucru.

Art. 42. - În spațiile comerciale amenajate în obiectivele de cult sau în vecinătate se asigură următoarele măsuri:

- a) amenajarea spațiilor comerciale în lăcașuri de cult se realizează astfel încât să nu afecteze gabaritul căilor de evacuare a persoanelor, iar în situația în care acestea se amenajează prin efectuarea de compartimentări, nu este admisă utilizarea materialelor ori elementelor de construcție combustibile;
- b) la amenajarea spațiilor comerciale în lăcașuri de cult se are în vedere ca prin deschiderea ușii de acces în spațiul comercial să nu fie afectate căile de evacuare a persoanelor din clădire;
- c) se interzic utilizarea în spațiile comerciale amenajate în lăcașuri de cult a oricăror aparate electrice ori electrocasnice de tipul radiatoarelor electrice cu ulei, reșourilor, aerotermelor ori a altor radiatoare, a focului deschis, precum și fumatul;
- d) cablurile și conductoarele instalațiilor electrice se montează pe materiale și elemente de construcție combustibile, numai în condițiile precizate de reglementările tehnice specifice;
- e) la terminarea activității din incinta spațiului comercial se asigură întreruperea iluminatului normal din interiorul acestuia;
- f) se interzice depozitarea produselor destinate comercializării în lăcașul de cult, poduri, turnuri, subsoluri, balcoane ori pe circulațiile interioare;
- g) se interzice utilizarea instalațiilor electrice aferente spațiilor comerciale cu improvizatii și defecțiuni.

Art. 43. - La posturile și studiourile de radio și televiziune se asigură următoarele măsuri:

- a) amplasarea decorurilor combustibile în studiouri se face astfel încât să se asigure o distanță de cel puțin 1 m față de pereți combustibili, iar în spațiile dintre decoruri și perete nu se permite depozitarea de materiale care nu sunt utilizate în activitatea propriu-zisă;
- b) se asigură păstrarea unor distanțe de siguranță de minimum 1 m între proiectoare și materialele combustibile;

- c) toate materialele combustibile utilizate la decoruri trebuie să îndeplinească caracteristicile de reacție la foc stabilite potrivit reglementărilor tehnice, fără emisie de fum și particule arzând, clasele s0, d0, d1;
- d) pentru proiectoare și reflectoare se prevăd, obligatoriu, plase de protecție;
- e) se interzice realizarea unor efecte pirotehnice de tipul focului de artificii, exploziilor, incendiilor, perdelelor de fum, fumului colorat ori ceții în interiorul studiourilor și în interiorul studiourilor de radio și televiziune;
- f) se interzice fumatul în încăperile posturilor și în interiorul studiourilor de radio și televiziune;
- g) se interzice păstrarea în încăperile posturilor și în interiorul studiourilor a altor materiale în afara celor utilizate în activitatea din ziua respectivă;
- h) cablurile electrice ale camerelor de luat vederi și ale celorlalte echipamente utilizate trebuie să fie protejate împotriva deteriorărilor mecanice;
- i) se interzic orice improvizații la instalațiile electrice ce deservesc posturile și studiourile de radio și televiziune;
- j) se interzice depozitarea sau păstrarea în încăperile posturilor și în interiorul studiourilor de radio și televiziune a substanțelor inflamabile;
- k) la efectuarea unor activități specifice realizării emisiunilor de radio sau televiziune, în locații din cadrul obiectivelor de cult, se asigură, suplimentar, și respectarea măsurilor de apărare împotriva incendiilor stabilite pentru acestea.

Art. 44. - La exploatarea centralelor termice fără automatizare amenajate în obiectivele de cult sau care le deservesc se asigură următoarele măsuri:

- a) se interzice amplasarea centralelor termice alimentate cu gaz petrolier lichefiat - GPL în subsolul clădirilor și nu se admite amplasarea sub săli aglomerate și căi de evacuare din sălile aglomerate a centralelor termice care folosesc drept combustibil gazul natural sau gazul petrolier lichefiat - GPL;
- b) exploatarea centralelor termice, precum și a instalațiilor de cazane aferente se efectuează numai de către personal instruit în domeniu sau, după caz, autorizat potrivit legii;
- c) punerea în funcțiune și exploatarea centralelor termice cu abur peste 0,7 atmosfere sau apă supraîncălzită se fac numai pe baza autorizațiilor emise de autoritățile competente, potrivit legii;
- d) punerea în funcțiune și exploatarea centralelor termice cu abur de joasă presiune și apă caldă până la 100°C se fac conform instrucțiunilor în vigoare;
- e) se interzice depozitarea în centrala termică a unor utilaje sau materiale care nu au legătură cu exploatarea efectivă a acesteia;
- f) aparatele pentru controlul temperaturii și presiunii din cazane și conducte, indicatoarele de nivel pentru combustibil, supapele de siguranță etc. se mențin în perfectă stare de funcționare;
- g) cazanele alimentate cu combustibil lichid se prevăd, în fața focarelor, sub injectoare, cu țevi metalice umplute cu nisip, pentru colectarea eventualelor scurgeri provenite din instalații, iar scurgerile accidentale de combustibil se colectează și se înlătură imediat ce se constată;
- h) rezervoarele pentru consum zilnic se prevăd cu conducte de preaplin, conducte de aerisire, indicatoare de nivel și se întrețin corespunzător, iar la acestea nu se instalează indicatoare de nivel din sticlă;
- i) se interzice folosirea focului deschis pentru fluidizarea combustibilului din rezervoare, prin încălzire;
- j) înainte de aprinderea combustibilului la injectoare se verifică focarul și se îndepărtează eventualele scurgeri de combustibil;
- k) focarele și canalele de fum se ventilează timp de 10 minute, folosindu-se instalația prevăzută pentru aceasta, respectiv pentru evacuarea gazelor arse;
- l) aprinderea combustibilului pulverizat în focarele cazanelor se efectuează potrivit instrucțiunilor de exploatare, nefiind admise improvizații;
- m) se interzice reaprinderea focului de la zidăria incandescentă a focarului sau de la flacăra altui arzător;
- n) centralele termice care folosesc combustibil gazos se pun în funcțiune numai după verificarea arzătoarelor și numai dacă acestea corespund presiunii din conductele de gaze, în limitele prevăzute de norme;
- o) controlul etanșeității conductelor, instalațiilor și echipamentelor cu gaz se face cu emulsie de apă și săpun sau prin altă metodă indicată de specificațiile tehnice;
- p) la apariția unei neetanșeități sau rupei a unei conducte din sala cazanelor, se închide robinetul de pe conducta principală din exteriorul clădirii și se deschid ferestrele și ușile pentru aerisirea intensă a sălii;
- q) aprinderea arzătoarelor cu gaze în focarele cazanelor de la centralele termice se face respectându-se principiul "gaz pe flacăra";
- r) circuitul de alimentare al fiecărui arzător se prevede cu două ventile montate în serie, dintre care unul cu acționare manuală;
- s) poziția ventilelor "închis" sau "deschis" trebuie marcată vizibil;
- t) pentru fiecare cazan se asigură efectuarea periodică a reviziei și lucrările de reparații potrivit termenelor prevăzute de reglementările specifice.

Art. 45. - În spațiile destinate garării autovehiculelor în cadrul obiectivelor de cult se asigură următoarele măsuri:

- a) se marchează cu vopsea albă sau galbenă, pe pardoseala spațiului de garare, delimitarea locurilor pentru autovehicule, avându-se în vedere necesitatea asigurării între autovehicule a unor distanțe suficiente pentru intervenția rapidă în cazul producerii de incendii, precum și a căilor de acces pentru evacuarea acestora;